

HRVATSKI POVIJESNI MUZEJ, ZAGREB
ARHEOLOŠKI MUZEJ SPLIT
GRAD VIS

USUSRET ZAVIČAJNOM MUZEJU
OTOKA VISA

Vis
1999.

Ususret Zavičajnom muzeju otoka Visa

Put od ideje do njene realizacije ponekad je nepredvidiv i izuzetno dug. Svojim primjerom to potvrđuje i ideja o formiranju Zavičajnog muzeja otoka Visa. Otklonjena već u samom začetku, godinama potisnuta i zanemarena, ponovo je postala aktualna prije nekoliko godina.

Naime, dosadašnja muzejska djelatnost u gradu Visu obavljala se u okviru Muzeja Vis — sjedište VŠ NOV i POJ i NKOJ (koji je prezentirao razdoblje drugog svjetskog rata), odnosno Odjela Hrvatskoga povijesnog muzeja iz Zagreba. U suvremenim društvima - političkim prilikama svojim sadržajem i načinom prezentacije ona više ne zadovoljava interese šire društvene i kulturne javnosti. Ne zanemarujući važnost događaja i činjenica koje su uvjetovale stvaranje jednog takva muzeja, bogatstvo kulturnog nasljeđa otoka i nužnost da ono bude sačuvano i prikazano javnosti nadilazi potrebu postojanja muzeja s usko određenom tematikom. Zavičajni muzej sa svojom pretpostavljenom arheološkom, etnografskom, kulturno-povijesnom i zbirkom novije povijesti trebao bi postati središnje mjesto za organiziranje i usmjeravanje aktivnosti prikupljanja, stručne obrade, čuvanja i prezentiranja bogate kulturne baštine i povijesti otoka od prethistorije do današnjih dana.

Povijest otoka Visa može se pratiti i muzeološki prikazati putem mnogobrojnih sačuvanih materijalnih i pismenih dokaza: ime otoka ISSA (Vis) najvjerojatnije je indoeuropskog porijekla, i to je jedino što je otok baštini od svojih prvih stanovnika. U predpovijesnom razdoblju otok

nastanjuju indoeuropski Iliri, nosioci kulture kamenih grobnih humaka, tzv. gomila. One uz ilirske gradine (utvrđenja na vrhovima brežuljaka) predstavljaju jedine spomenike graditeljstva u našim krajevima iz brončanog i starijeg željeznog doba. Na otoku se prvi put na istočnoj jadranskoj obali javlja utjecaj helenističke kulture: grčka kolonija Issa, osnovana u 4. stoljeću prije Krista, najstarije je gradsko naselje na teritoriju Hrvatske. Važnost otoka u to doba — osim mnogobrojnih spomenika materijalne kulture, ostataka bedema, temelja gradskih kuća i javnih zgrada, grobne arhitekture, predmeta svakodnevne upotrebe (najrazličitijih vrsta posuda, nakita i novca), skulptura i natpisa pronađenih u Issi i njenim kolonijama — potvrđuju i suvremeni pisani izvori. Već u prvoj polovini 4. stoljeća prije Krista Issa je postala samostalni grad - državica (polis) koji ima vlastiti novac i osniva svoje kolonije na otocima (u blizini Lumbarde na otoku Korčuli) i kopnu, Tragurion (Trogir) i Epetion (Stobreč). U 1. stoljeću izgubila je svoju samostalnost ali ne i značaj i postala rimski municipij ("civium Romanorum"). Najznačajniji su objekti svojstveni rimskim gradovima i njihovoj arhitekturi podignuti na Visu terme, jedne od najvećih na našoj obali, i teatar, koji je mogao primiti i do 3.000 gledatelja. Još i danas koristi se mreža putova i cesta nastalih u rimsko doba.

Zbog nedostatka pisanih i materijalnih dokaza nemoguće je sa sigurnošću utvrditi kada i kako su Hrvati zauzeli otok. Jedino hrvatska toponomastika i hrvatska osobna imena, koja se javljaju u pisanim izvorima već od 10. stoljeća kao jedina poznata

imena, ukazuju na to da su Hrvati vrlo rano (7. i 8. stoljeće) naselili otok. Kao hrvatski grad pod vlašću hrvatskih knezova prvi se put spominje u 10. stoljeću u opisu mletačkog bojnog pohoda na Vis (997-998. godine).

Od 10. stoljeća, zbog svog važnog strateškog položaja na Jadranskom moru, često mijenja gospodare. Hrvatske vladare zamijenili su 1102. godine hrvatsko - ugarski kraljevi, a od 1242. do 1797. godine njegovi su stanovnici, bez obzira na nominalne nosioce vrhovne političke vlasti, punopravni članovi hvarske komune. Od 1420. do 1797. godine, kao i gotovo cijela Dalmacija, nalazi se pod vlašću Venecije.

U viškoj su uvali i prije 1420. godine postojala dva malena naselja koja u svojim jezgrama nisu imala urbanu arhitekturu. Bile su to, uglavnom, rustične kuće pokrivene kamenim pločama, kakvih još i danas ima na Visu. Gradnjom župne crkve Gospe od Spilice krajem 15. i početkom 16. sto-

ljeća dva samostalna naselja, Kut i Luka, postat će u narednim stoljećima jedinstveni grad.

Crkveno i svjetovno graditeljstvo dobilo je svoj zamah u 16., a naročito u 17. i 18. stoljeću. Osnovne karakteristike dalmatinske umjetnosti, zaostajanje i mješanje različitih stilova, vidljive su na gotovo svim otočnim crkvama (ima ih sveukupno 24, od kojih velik broj više nije u upotrebi) i kućama ladanjskog karaktera. One pripadaju graditeljskom stilu renesanse i baroka, a pokoji romanički detalj ugrađen je u novije zdanje. Ladanjske su kuće gradile hvarske plemićke obitelji. Jakšina, Prdvarićeva i Zamberlinova kuća u Kutu, kao i kuća Molinari u Komizi, predstavljaju neka od najljepših kulturno - umjetničkih ostvarenja graditeljstva na otoku. Posebno mjesto u otočnoj arhitekturi zauzimaju kule i utvrde, koje se počinju graditi od kraja 16. stoljeća.

Na prijelazu iz 18. u 19. stoljeće otok Vis se nalazi u središtu borbi na Mediteranu. Velike svjetske sile, Austrija, Italija, Francuska i Engleska, upliću se u sudbinu otoka i izmjenjuju u vlasti nad njime. U vrijeme britanske uprave otokom (od 1807. do 1815. godine) grad je Vis od malenog ratarskog i ribarskog mjesta postao centar gusarenja i krijumčarenja na Jadranu.

U okolnim vodama odigrale su se u europskim mjerilima dvije velike pomorske bitke: 1811. između Engleza i Francuza, te 1866. godine između talijanske i austrijske flote. Ova posljednja, poznata pod imenom "Viški boj", održana za vrijeme austrijske uprave otokom, imala je dalekosežne posljedice: Vis je ostao austrijski, kao i cijela Dalmacija, sve do 1918. godine.

Dvadeseto stoljeće obilježila su dva svjetska rata i osamostaljenje Republike Hrvatske. U drugom svjetskom ratu, nakon kapitulacije Italije i povlačenja talijanske vojske, otok je Vis izabran za strateško uporište i vojnu bazu. Prerastanje otoka Visa iz pitomog dalmatinskog otoka u ratno utvrđenje i politički centar "nove Jugoslavije", na kojem je izvjesno vrijeme boravio i Josip Broz Tito, iz temelja je promijenilo život onoga dijela stanovništva koji je zbog smještaja vojske i vojno-političkih predstavnika morao napustiti svoje domove i otići u prekomorske zbjegove i čiji su vinogradi iskrčeni zbog gradnje zrakoplovne baze.

Nakon završetka rata gotovo cijeli otok ostao je i dalje nepristupačna vojna utvrda. Osamostaljenjem Republike Hrvatske i demilitarizacijom otoka otvaraju se nove mogućnosti napretka ovoga po veličini

maloga a po značenju velikog otoka hrvatske povijesti i kulture.

Jedan od primarnih ciljeva osnivanja Zavičajnog muzeja otoka Visa stvaranje je i organizacija fonda muzejske građe. Do sada prikupljena muzejska građa svojim sadržajem i vremenom nastanka uglavnom se odnosi na razdoblje drugog svjetskog rata. Ali tijekom godina sakupljeni su i predmeti koji su izlazili iz zadanog vremenskog i sadržajnog okvira (raznovrsni arheološki i etnografski predmeti, dokumentarna građa iz 19. stoljeća na talijanskom jeziku, dijelovi građanskog namještaja, likovna djela...).

Za ostvarenje toga cilja nužna je selekcija i reinterpretacija građe koja se odnosi na tematiku bivšeg Muzeja, te stručna muzejska obrada onih sakupljenih predmeta koji svojim muzealnim vrijednostima zaslužuju atribut muzejskih predmeta. Nažalost, za većinu ovih predmeta ne postoji popratna dokumentacija ili je ona vrlo oskudna, te se pri njihovoj stručnoj interpretaciji nisu mogli preciznije datirati, već su svrstani u širi vremenski period. Istovremeno, loše stanje očuvanosti etnografskih predmeta kao i namještaja zahtijeva njegovu što hitniju restauraciju i konzervaciju.

Izložbom "Ususret Zavičajnom muzeju" želimo pokazati da za izradu novog stalnog postava budućeg Zavičajnog muzeja postoje realne mogućnosti zasnovane na dosad prikupljenoj muzejskoj građi i naglasiti potrebu daljnjeg planskog angažiranja na prikupljanju najraznovrsnijih predmeta koji će ilustrirati zanimljivu i kulturnim spomenicima bogatu povijest otoka Visa.

Nataša Mataušić

S u m m a r y

An exceptional geographical location, mild winters, fresh water springs, rare plant and animal species, numerous natural attractions, a specific historical development and numerous cultural monuments are all undeniable facts that make the island of Vis one of the most beautiful and most interesting islands on the Croatian coast.

The name ISSA is most probably of pre-Indo-European origin, and it is the only thing that the island inherited from its first inhabitants. In the second millennium BC the island was inhabited by the Indo-European Illyrians, the carriers of the culture of stone grave-mounds. These represent the only architectural monuments in our country from the Bronze and early Iron Age.

In the 6th century BC its inhabitants came into contact with the Greek civilisation. The tyrant of Syracuse Dionysius the Elder formed the colony Issa on Vis in the 4th century BC as the first town on the east coast of the Adriatic in the ancient world. It soon became an independent Greek city-state (polis) with its own coins and it established its colonies on the islands and the mainland. In the 1st century BC it lost its independence, but not its importance and became a Roman municipium ("civium Romanorum").

In the 7th and 8th centuries Croats settled on the island, and from the 10th century onwards it frequently changed masters because of its important strategic location. Byzantium, Venice, Austria, France and Italy fought for domination over this small island which was for a short period even under British administration. The island was the site where prominent noble families from the island of Hvar built villas, most notably the families Hektorović, Lučić, Jakša and Gazarević.

From ancient times the people of Komiža, the second largest town on the island, were orientated to the sea and to fishing. On their

falkuša boats they sailed to the island of Palagruža 74 kilometres away. The cultivation of vines and winemaking was the characteristic occupation of the inhabitants of the town of Vis. Viška bugava today may not be the wine that is primarily produced, but it is certainly the best known wine from Vis.

Two great European naval battles took place in the waters near Vis. The one known as the "Battle of Vis" (Lissa, 1866) between the Austrian and Italian fleets is without doubt the most famous. In World War II (the summer of 1944) the island hosted the representatives of the supreme political and military authorities of the former Yugoslavia, and almost the whole island remained an impenetrable military fortress until 1991.

When the Republic of Croatia gained independence, the island was demilitarised and new possibilities emerged for the development of this small and yet very significant island in the context of Croatian history and culture.

One of the activities undertaken with the aim of promoting the cultural attractions of the island and the protection of the cultural heritage was the founding of the Museum of the Island of Vis. The exhibition "Towards the Island's Museum" is the first step towards realising this aim.

The exhibition presents to the public, for the first time, a part of the extremely valuable objects collected over the years for the future "Island Museum". The exhibited archaeological items from the period of the Greek and Roman Issa (Visa), the ethnographic items that symbolise the two basic occupations on the island - fishing and winemaking - townhouse furniture, works of art and documentary material are but a small segment of the rich cultural and historical heritage of the island of Vis.

Nataša Mataušić

ZAHVALA

Zahvaljujem se svima koji su pridonijeli realizaciji ove izložbe, a posebno Branki Šulc i Katarini Babić iz Ministarstva kulture RH, kolegama iz Hrvatskoga povijesnog muzeja, te obitelji na podršci i razumijevanju.

Miru Bunčiću i Zlati Vranjković-Barišić, djelatnicima O.Š. "Vis" zahvaljujem se za to što su vrijednu zbirku etnografskih predmeta prenijeli iz škole u Muzej. Predmeti zbirke bit će osnova za formiranje etnografske zbirke budućeg Zavičajnog muzeja otoka Visa.

Zahvaljujem se Anki Markulin na donaciji vrijednih arheoloških predmeta.

Zahvaljujem se Maji Bonačić — Mandinić iz Arheološkog muzeja Split na konzervaciji i stručnoj interpretaciji rimskog novca koji je ovdje objavljen pod brojem 39.

Zahvaljujem se i svim pojedincima koji su nam poklonili ili posudili predmete za izlaganje.

I posebna zahvala kolegi i dugogodišnjem kustosu Muzeja pokojnom Vidu Biličiću na čuvanju i stručnoj obradi dijela sakupljenih muzejskih predmeta.

Autor

Organizatori izložbe:	Hrvatski povijesni muzej, Zagreb Arheološki muzej Split Grad Vis
Urednik kataloga:	Ankica Pandžić, ravnatelj HPM-a, Zagreb
Autor izložbe i kataloga:	Nataša Mataušić, viši kustos, HPM, Zagreb
Autor arheološkog dijela:	Boris Čargo, kustos, Arheološki muzej Split
Kataloški podaci:	Vid Biličić Boris Čargo Nataša Mataušić
Likovni postav izložbe:	Berislav Brajković, akademski kipar
Tehnički postav izložbe:	Mario Milos i Ozren Solić, Radionica HPM-a
Fotografije:	Igor Brzoja, HPM
Sažetak na engleskom jeziku:	Tomislav Pisk
Tisak:	Kerschhoffsett, Zagreb
Naklada:	500 komada

Na naslovnoj strani: Kula Andreuci (Andreučić) u Kutu (Vis)
snimio: Igor Brzoja

Na središnjoj strani: Posljednja večera
autor: nepoznat
ulje na platnu, 18. st. (?)
snimio: Igor Brzoja

HRVATSKI POVIJESNI MUZEJ, ZAGREB ARHEOLOŠKI MUZEJ SPLIT GRAD VIS

USUSRET ZAVIČAJNOM MUZEJU OTOKA VISA

Vis
1999.

108. **venecijanska katedra**
15. – 18. st., drvo, rezbarstvo, drvodjelstvo, visina 150 cm. Vis, ZMV 73
109. **pisaći stol**
Početak 20. st., drvo, intarzija, drvodjelstvo, vel. 200 x 100 x 93 cm. Vis, ZMV 89
110. **sjedalo s naslonom za ruke i leđa**
Početak 20. st., drvo, intarzija, drvodjelstvo, vel. 97 x 68 cm. Vis, ZMV 79
111. **ormar za knjige**
Početak 20. st., drvo, intarzija, drvodjelstvo, vel. 210 x 75 x 38 cm. Vis, ZMV 83
112. **ormar**
Početak 20. st., drvo, intarzija, drvodjelstvo, vel. 230 x 80 x 35,5 cm. Vis, ZMV 81
113. **kulisa za zid, 2 kom.**
Početak 20. st., drvo, intarzija, drvodjelstvo, vel. 240 x 200 cm. Vis, ZMV 82
114. **koplje sa sječivom**
Početak 20. st., drvo, metal, kovanje, slikanje, duljina koplja 240 cm, duljina sječiva 49 cm. Vis, ZMV 84
115. **koplje s oštricom u obliku križa**
Početak 20. st., drvo, metal, kovanje, inkrustacija, duljina koplja 250 cm, križ 25 x 19 cm. Vis, ZMV 85
116. **koplje s dvosjeklom oštricom**
Početak 20. st., drvo, metal, kovanje, slikanje, Vis, ZMV 86
117. **koplje sa sječivom**
Početak 20. st., drvo, metal, duljina koplja 230 cm, duljina sječiva 28 cm. Vis, ZMV 87
118. **paravan za presvlačenje**
Početak 20. st., drvo, staklo, intarzija, vel. 155 x 147 x 50 cm. Vis, ZMV 90
119. **ormar, 2 kom.**
Početak 20. st., drvo, staklo, intarzija, vel. 230 x 50 x 40 cm. Vis, ZMV 92
120. **stol**
Početak 20. st., drvo, intarzija, vel. 110 x 110 x 75 cm. Vis, ZMV 78
121. **stolac bez naslona**
Početak 20. st., drvo, intarzija, vel. 51 x 39 x 39 cm. Vis, ZMV 76
122. **klupa za sjedenje, 2 kom.**
Početak 20. st., drvo, intarzija, vel. 118 x 97 x 45 cm. Vis, ZMV 74
123. **sjedalica sa naslonom, 2 kom.**
Početak 20. st., drvo, intarzija, vel. 88 x 36 x 45 cm. Vis, ZMV 77
124. **sjedalica niskog naslona za leđa i ruke, 3 kom.**
Početak 20. st., drvo, intarzija, vel. 75 x 40 x 60 cm. Vis, ZMV 80
125. **srednjovjekovni natpis u kamenu**
12. ili 13. st., kamen, klesanje, duljina 30 cm. Natpis na latinskom (nepotpun):
CITTA I•I•P•ROG•VI•VS
Vis, ZMV 38
126. **kip sv. Mihovila**
17. ili 18. st., kamen, vapnenac, klesanje, vel. 68 x 38 cm. Vis, ZMV
127. **grb grada Visa**
Druga pol. 19. st., kamen, klesanje, vel. 150 x 90 cm. Vis, ZMV
128. **Posljednja večera**
18. st. (?), ulje na platnu, autor nepoznat, vel. 123 x 91 cm. Vis, ZMV
129. **Djevojčica s mačicom**
kraj 19. st. (?), ulje na platnu, autor nepoznat, vel. s okvirom 150 x 96 cm. Vis, ZMV
130. **Majka i dijete**
20. st., skulptura, gipsani odljev, autor Petar Pallavicini, visina 26 cm, širina baze 15,5 x 19 cm. Vis, ZMV
131. **Kentaur i nimfa**
20. st., skulptura, mramor, autor Petar Pallavicini, visina 45 cm, širina baze 24 x 20 cm. Vis, ZMV
132. **Narodno-oslobodilački odbor općine Vis donosi proglas o ukinuću povlačenja**, Vis, 14. rujna 1943.; Br. 168/43. Papir, tisak, boja, 17,3 x 21 cm, po sredini pečat NOO VIS. Vis, ZMV
133. **Mjesni narodno-oslobodilački odbor Vis donosi proglas o zabrani pucanja na ptice i bacanja bombi u more u svrhu ubijanja riba**, Vis, 16. travnja 1944., Br. 330/44. Papir, tisak, 18,5 x 20,5 cm, po sredini pečat Mjesni NOO Vis. Vis, ZMV
134. **Komanda mjesta Vis donosi proglas o mobilizaciji svih muškaraca od 15 do 50 godina**, Vis, 14. veljače 1944. papir, tisak, 12,5 x 20,5 cm. Vis, ZMV
135. **Mjesni Narodno-oslobodilački odbor Vis poziva drugaricu Brajčić Kate da neizostavno dođe u prostorije "Narodnog doma"**, Vis, 15. ožujka 1944. Papir, tisak, 9,5 x 22,5 cm, po sredini pečat Mjesni NOO Vis (Pozivi za odlazak u zbjeg, 39 kom.). Vis, ZMV
136. **Potvrde o primitku poziva za zbjeg upućenog ženama otoka Visa**, 15.

ožujka 1944. Papir, tisak, rukopis, 100 kom., 2 x 20,5 cm. Vis, ZMV

137. **Potvrde o primitku poziva za zbjeg upućen muškarcima otoka Visa**, 08. ožujka 1944. Papir, tisak, rukopis, 94 kom., 2 x 20,5 cm. Vis, ZMV
138. **Izvještaj rada Gospodarskog otkjeka – Komiža za vrijeme od 12. do 24. rujna 1943.** u kojem se navodi količina ulja, konzervirane ribe i slane ribe kojom raspolažu tvornice u Komiži, Komiža, 25. rujna 1943. Papir, tisak, rukopis, 2 lista, 21 x 31,5 cm, po sredini gore, pečat Općinski NOO Komiža
Vis, ZMV
139. **Kotarski Narodno-oslobodilački odbor Vis upućuje "Drugarskoj Komandi Mjesta Vis" dopis o broju tvorničkih "preduzeća" i zadruga na otoku Visu**, Vis, 5. studenog 1943. Papir, tisak, rukopis, 21 x 33,5 cm. Vis, ZMV
140. **Ribarska sloga Vojgara upućuje dopis Općinskom NOO kojim traži nabavu konca i ostalog alata za ribare**, Komiža, 18. listopada 1943. Papir, tisak, rukopis, 2 lista, 21 x 33,5 cm, po sredini dolje pečat Općinskog NOO Komiža i žig Ribarske sloge Vojgara. Vis, ZMV
141. **Mjesni Narodno-oslobodilački odbor Komiža – Socijalni odjel**, Spisak kuća i predmeta izdatih na uporabu savezničkoj vojsci, bez datuma. Papir, tisak, 3 lista, 22,5 x 29,5 cm. Vis, ZMV
142. **Popis manufakturne robe pronađene u dućanu trgovca Eldan Vinka dana 17. listopada 1943.** Papir, tisak, rukopis, 21,5 x 34 cm, dolje desno pečat Mate Eldan trgovina manufaktura Vis (Dalm.). Vis, ZMV
143. **Jadransko osiguravajuće društvo u Trstu, Ravnateljstvo Zagreb**, Potvrda o preuzeću osiguranja 15.000 kg slane ribe, Split, 20. listopada 1930. Papir, tisak, 23,5 x 31 cm. Vis, ZMV
144. **Tovarna zamaškov Jelačin & Komp., Ljubljana**, dostavnica za naručene čepove na ime Kuzme Mardešića, Vis, Ljubljana, 20. rujna 1935. Papir, tiskanica, 22,5 x 31 cm. Vis, ZMV
145. **Jadranska plovidba d.d., Sušak, Otpravništvo Vis**, Vožarina od prosinca 1929. do listopada 1930. Papir, rukopis, 12 listova, 23 x 29 cm. Vis, ZMV

KATALOŠKI PODACI

1. **stamnos**
Bez poklopca, s dvije ručice, ukrašen nemarno izvedenim vodoravnim crtama tamno smeđe boje. Dno kružnog oblika. 3.–1. st. pr. Krista, keramika, vis. 10,8 cm, šir. 11 cm. Arheološka zbirka u Visu (Vis, AZ)
2. **stamnos**
Bez poklopca, s dvije ručke na ramenu posude. Na spoju ramena s trbuhom četiri bradavičasta naljepka. Ukrašen vodoravnih linija po truhu posude. Dno kružnog oblika. 3.–1. st. pr. Krista, keramika, vis. 8 cm, šir. 9 cm. Vis, AZ
3. **stamnos**
Bez poklopca, s dvije ručke priljubljene uz posudu. Ukrašen vodoravnih crta između ručaka posude. Na vratu ukras okomitih crtica. 3.–1. st. pr. Krista, keramika, vis. 8,6 cm, šir. 8,4 cm. Vis, AZ
4. **stamnos**
Bez poklopca. Na truhu posude dvije male pseudo ručkice oblika ovnovih rogova (obje oštećene). Ukrašen vodoravnih crta po truhu posude. Dno kružnog oblika. 3.–1. st. pr. Krista, keramika, vis. 5,5 cm, šir. 8 cm. Vis, AZ
5. **skifos**
S dvije vodoravne ručke. Ukrašen plitkim okomitim kanelurama. Cijela posuda je premazana crnim firnisom. Proizvod južnoitalskih radionica (Gnathia tip). 3. st. pr. Krista, keramika, vis. 10,5 cm, šir. 7,5 cm. Vis, AZ
6. **skifos**
S dvije vodoravne ručke. Jedna oštećena. Ukrašen plitkim kanelurama i premazan tamno smeđom bojom. Ispod oboda posude ukras grančica. Dno kružnog oblika. 3. st. pr. Krista, keramika, vis. 10,5 cm, šir. 7,5 cm. Vis, AZ
7. **pelike**
Posuda premazana u sivkasto-tamno smeđem tonu. Ukrašen plitkim kanelurama, a na vratu veoma nespretno bijelim i smeđim crtama. Ima dvije ručke koje sežu do ispod kružnog oboda. Gnathia tip. 3. st. pr. Krista, keramika, vis. 14 cm, šir. 8,5 cm. Vis, AZ
8. **lekitos**
Trbušasta posuda s kružnim dnom, vitkom ručicom i elegantno izduženim vratom. Obod posude nedostaje. Trbuh je ukrašen crnim crtama koje se križaju čineći oblik romba. Gnathia tip (?).
9. **oinohoa**
Vrč izrazitog trbušastog oblika s jednom ručkom i karakterističnim trolisnim otvorom za izljev tekućine. Cijela posuda premazana tamno smeđom bojom. Ukrašen je plitkim kanelurama, u gornjem dijelu vodoravnim crtama i biljnim ornamentom. U sredini posude ptica (golub?) uokvirena u pravokutnik. Na dnu ručke i na njenom spoju s obodom aplicirane su dvije ženske glave. Gnathia tip. 3. st. pr. Krista, keramika, vis. 31,5 cm, šir. 20 cm. Vis, AZ
10. **oinohoa**
Jednoručni vrč trbušastog oblika i karakterističnim trolisnim izljevom. Posuda je premazana u tamno sivom tonu. Ukrašen plitkim kanelurama, u sredini posude ptica (golub?) uokviren u pravokutnik. Na vratu ukras biljnog ornamenta. Gnathia tip. 3. st. pr. Krista, keramika, vis. 24,5 cm, šir. 14,5 cm. Vis, AZ
11. **vrč (olpa?)**
Vrč s jednom ručkom izrađen od sivkasto smeđe gline. Ukrašen po truhu posude izveden u vodoravnim i valovitim tamno smeđim crtama. 3.–1. st. pr. Krista, keramika, vis. 22,5 cm, šir. 10 cm. Vis, AZ
12. **guttus**
Crnofirmirana niska i široka posudica s oštećenom ručkom. Na gornjem dijelu otvor s rupicama za ulijevanje tekućine (ulja). Sa strane izljev u obliku lavlje glave. 3.–1. st. pr. Krista, keramika, vis. 20,5 cm, šir. 10,5 cm. Vis, AZ
13. **vaza**
Od crne gline, trbušastog oblika vitkog vrata i dvije ručke. Obod je oštećen. Prstenasto dno. Lokalna (viška) radionica? 3.–1. st. pr. Krista, keramika, vis. 15,5 cm, šir. 10,5 cm. Vis, AZ
14. **vrčić**
Niski, široki vrčić ravnog dna s jednom ručkom koja se spaja s obodom prstenastog oblika. Posuda premazana crnom bojom. Ukrašen izveden okomitim crtama bijele boje. 3. st. pr. Krista, keramika, vis. 7,5 cm, šir. 8 cm. Vis, AZ
15. **zdjelica**
Prstenasto dno. Obod blago izvijen prema van. Izrađena od sive gline i premazana crnom bojom (firnisom) koji je na dijelu posude otpao. 3. st. pr. Krista, keramika, vis. 8,5 cm, šir. 7,5 cm. Vis, AZ

Vjerojatno 4. – 3. st. pr. Krista, keramika, vis. 14 cm, šir. 7 cm. Vis, AZ

16. **posudica**
S dvije okomito postavljene ručke, prstenastog dna i širokog otvora. Izrađena od svijetlo smeđe gline, premazana u crvenkasto narančastom tonu. Lokalna radionica. 2. – 1. st. pr. Krista, keramika, vis. 8,5 cm, šir. 7,5 cm. Vis, AZ
17. **svjetiljka**
Izrađena od sive gline. Ravnog dna, izduženog nosa (žiška) i okruglog diska u kojem se nalaze tri rupice za ulijevanje ulja. Na zlatku ručka. Lokalna radionica? 2. – 1. st. pr. Krista, keramika, vis. 4,5 cm, duž. 12, šir. 6 cm. Vis, AZ
18. **uguentarij**
Ravnog dna, blago nakošenog trbuha i vitkog vrata koji se prema obodu širi. Na vratu se vide ostaci boje. Lokalna radionica? 2. – 1. st. pr. Krista, keramika, vis. 7,5 cm, šir. 2,5 cm. Vis, AZ
19. **piksida**
Izrađena od smečkaste gline, premazane u crvenkasto-narančastom tonu. Donji dio razbijen. Nedostaje jedan dio. Poklopac oštećen. 2. – 1. st. pr. Krista, keramika, vis. 8,5 cm (zajedno s poklopcem) šir. 8,5 cm. Vis, AZ
20. **astragali**
Svinjski kralješci, 17 komada. Služili su za kockanje i igru. 3. – 1. st. pr. Krista, Vis, AZ
21. **utezi za tkalački stan**
Dvanaest keramičkih utega za tkalački stan. Kružnih, polukružnih i krnjopiramidnih oblika. Vjerojatno helenizam, keramika. Vis, AZ
22. **ženska figurica**
Terakotna figurica. Nedostaje donji dio. Glava malo nagnuta naprijed, kosa spletena u nisko postavljenu pundu. U kosi dijadema i vidljivi tragovi smeđe boje. Lijeva ruka zgrčena u laktu i naslonjena na bok. Desna nedostaje. Obnažene grudi. Hiton prekriva donji dio tijela. Tanagra tip. 3. st. pr. Krista, keramika, vis. 12 cm, šir. 5,5 cm. Vis, AZ
23. **ženska figurica**
Terakotna figurica. Desna ruka nedostaje. Glava stoji ravno, kosa u pramenovima pada preko ramena. Poviše čela dvije manje pundice. Začetni dio glave prekriven velom. Dio grudi djelomično prekriven hitonom. Lijeva ruka zgrčena i naslonjena na bok. Tanagra tip. Lokalna (viška) radionica. Vjerojatno 3. st. pr. Krista, keramika, vis. 10 cm, šir. 8 cm. Vis, AZ

24. kipić Eroti i Psihe

Psiha prikazana s dijademom na glavi i pundom. Glava blago pognuta. Desna ruka spuštana niz tijelo, lijevom grli Eroti. Gornji dio tijela obnažen, donji prekriva gusto nabrani hiton. Erot je glavu položio na njeno lijevo rame, desnom je rukom grli, a lijeva mu je zgrčena i položena na njene grudi. Helenizam, keramika, vis. 24 cm, šir. 11,5 cm. Vis, AZ

25. glava Silena

Mala bradata glava izrađena je iz crvenog granita. Otraga ravno odsječena. Bila je pričvršćena na neku pozadinu što se vidi po ostacima željeznih klinova. Kipić je iz rimskog razdoblja raden po uzoru na neki kipić sličnog izgleda iz prve pol. 5. st. pr. Krista. 1. – 3. st., crveni granit, vis. 17 cm, šir. 13 cm. Vis, AZ

26. glava žene

Izrađena od bijelog sitno zrnatog mramora. Oštećena. Lice je lijepo i pravilno. Kosa naborana s vidljivim rupicama od svrdla. Na prednjem dijelu glave, kosa spletena u pundu. U vratu s donje strane nalazi se željezni klin. Vjerojatno je dio sarkofaga. 2. – 3. st., bijeli mramor, vis. 12,5 cm, šir. 10 cm. Vis, AZ

27. glava žene

Izrađena od bijelog sitnozrnatog mramora, oštećena. Kosa se razdjeljuje i pada na ramena. Iznad čela skupljena i kovrčavo pada preko ušiju. Dio sarkofaga(?). 2. – 3. st., bijeli mramor, vis. 10,5 cm, šir. 7 cm. Vis, AZ

28. poklopci amfora

Pet keramičkih poklopaca amfora. 1. – 4. st., keramika. Vis, AZ

29. ulomci pithosa

Dva ulomka oboda dvaju različitih pithosa. Rimsko razdoblje (1. – 2. st.), keramika. Vis, AZ

30. hipokaust

Dio stupca koji je nosio terasice u termalnom kompleksu. Na njemu je vidljiva žbuka na koju je nalijegao identični valjkasti predmet čineći stupac. 1. – 4. st., keramika, vis. 8 cm, promjer 20 cm. Vis, AZ

31. ulomak svjetiljke

Ulomak diska rimske svjetiljke s prikazom psa koji napada neku veću životinju (jelena?). 1.–2. st., keramika. Vis, AZ

32. ulomak keramike s reljefnim prikazom

Reljefni prikaz krave i teleta. Vidljiv samo manji dio trbuha, lijeva zadnja noga i rep. Ispod nje tele kako je siše.

Nije jasno dio kojeg predmeta je ovaj prikaz. 1.–4. st., keramika, dim. 10 x 9 cm. Vis, AZ

33. ulomak terre sigilate

Dio trbuha posude na kojem je reljefno prikazana glava muškarca okrenutog u desno. Ostalim reljefnim ukrasima je teško odrediti pripadnost zbog fragmentarnosti predmeta. Vjerojatno 1. st., keramika, dim. 9 x 6 cm. Vis, AZ

34. dio fibule

Trn brončane fibule. 1. – 4. st., bronca, duž. 8,5 cm. Vis, AZ

35. čavli

Osam brončanih čavala, četvrtastog i kružnog presjeka. 1. – 4. st., bronca, vel. od 10 do 2,5 cm. Vis, AZ

36. žličica

Koštana žličica. Nedostaje joj početak. 1. – 4. st., kost, duž. 7,5 cm. Vis, AZ

37. prsten

1. – 4. st., bronca, promjer 2,5 cm. Vis, AZ

38. dio pojase kopče

Lučni dio brončane pojase kopče šesterokutnog presjeka, elipsoidnog oblika. 1. – 4. st., bronca, 4,7 x 2,4 cm. Vis, AZ

39. pet novčića

Pet brončanih novčića iz carskog perioda:

Augustus
Roma

1. As 7. pr. Kr. PLVIRIVS AGRIPPA
IIIVIR AAA FF

2. As 15. pr. Kr. C PLOTIVS RVFVS
IIIVIR AAA FF

3. As 7. pr. Kr. M SALVIVS OTHO
IIIVIR AAA FF

4. As 8. pr. Kr. A LICIN NERVA
SILIAN IIIVIR AAA FF

Claudius I

5. As 50 – 54 pr. Kr. LIBERTAS
AVGVSTA S C

40. ulomak luteriona (?)

Kameni ulomak baze luteriona (?), na kojem su pravilno uklesane kanelure oštirih bridova. Sačuvan je dio baze i početak stupa na koji je nalijegao recipijent. Nedostaje mu čitav gornji dio. Helenizam, kamen, vis. 12 cm, šir. 18 cm. Vis, AZ

41. helenistički natpis

Nadgrobna stela od lokalnog vapnenca. Gornji dio završava triglifnom dekoracijom i profilacijom na koju se nastavlja zabat. Zabat je odlomljen. Na steli se čita:

[...] ΟΟΛΛΩΝΙΑΔ [...]

[...] ΤΙΣΗ [...]

Druga pol. 3. st. pr. Kr. ili prva pol. 2. st. pr. Kr., vapnenac, dim. fragmenta 19 x 20 cm, debljina 7 cm. Vis, AZ

42. rimski natpis

Nadgrobna stela od lokalnog vapnenca. Pačetvorinastog je oblika. Natpis se sačuvao u četiri retka. Riječi odnosno slova su razdvojeni malim uklesanim trokutima. Iznad prvog retka uklesana je golubica. Na steli se čita:

D(is) M(anibus)
L C(laudi) IANUA(R)I(I)
AN(nis) XXXX[...]
ITEM A[...]

3. st., vapnenac, dim. 17 x 28 cm, debljina 3 cm. Vis, AZ

43. rimski natpis

Nadgrobna stela od lokalnog vapnenca, fragmentirana. Sačuvan je samo gornji desni rub. Natpis je uklesan u četiri reda, a između riječi uklesani su znakovi za razdvajanje, mali trokuti.

[...]VS P ET

[...]VS HIC

[...]X P SERVI

P F V F

Uvjetna datacija 1. st., vapnenac, Vis, AZ

44. urna

Pravokutnog oblika, sačuvana u cijelosti. Poklopac se vezivao željeznim klinom od kojeg se vide ostaci. 1. – 3. st., kamen, vis. 31 cm, d. 34 cm, šir. 23 cm. Vis, AZ

45. urna

Valjkastog oblika. Grubi rad. Poklopac se pričvršćivao željeznim klinom zalivenim olovom. 1. – 3. st., kamen, vis. 37 cm, promjer 32 cm. Vis, AZ

46. reljef boga Marsa

Na reljefu je prikazana gola muška figura s kacigom na glavi. U lijevoj ruci drži koplje s vrhom okrenutim prema dolje, a u desnoj kratki mač u koricama. Vjerojatno dio ukrasa arhitekture antičkog teatra. 2. st., kamen. Vis, AZ

47. dio statue muškarca u togi

1. st. n.e., kamen, klesanje, visina 140 cm. Vis, ZMV

48. dio statue diviniziranog Augusta (?)

st. n.e., kamen, klesanje, visina 173 cm. Vis, ZMV

49. pramac ribarskog broda (gajete)

Prva pol. 20. st., drvo, vel. 125 x 150 cm. Zavičajni muzej otoka Visa (Vis, ZMV) 31

50. ribarski bat

Prva pol. 20. st., drvo, željezo, duljina drške 72 cm, promjer glave 12 cm. Vis, ZMV 34

51. špurtel

Prva pol. 20. st., drvo, konac, duljina 170 cm. Vis, ZMV 35

52. osti

Prva pol. 20. st., drvo, željezo, duljina 190 cm. Vis, ZMV 38

53. veslo

Prva pol. 20. st., drvo, duljina 300 cm. Vis, ZMV 39

54. nepokretna brodska ručna pumpa

Prva pol. 20. st., drvo, željezo, duljina ručke 60 cm, visina pumpe 30 cm. Vis, ZMV 45

55. krok

Prva pol. 20. st., pleteni pamuk, duljina 80 cm. Vis, ZMV 55

56. feral s grujom

Prva pol. 20. st., metal, staklo, visina 120 cm. Vis, ZMV 57

57. medzomariner

Prva pol. 20. st., drvo, željezo, duljina 340 cm. Vis, ZMV 59

58. šemet

Prva pol. 20. st., drvo, željezo, duljina lanca 75 cm. Vis, ZMV 60

59. pajet

Sredina 20. st., plastika, konoplja, promjer 60 cm. Vis, ZMV 61

60. ribarska mreža, 3 kom.

Sredina 20. st., pluto, olovo, konac. Vis, ZMV 62

61. parong, 2 kom.

Prva pol. 20. st., drvo, konoplja, promjer 60 cm. Vis, ZMV 69

62. sumpornjača

Druga pol. 20. st., lim, duljina 80 cm. Vis, ZMV 28

63. mijeh, 2 kom.

Druga pol. 20. st., koža, duljina 100 cm. Vis, ZMV 29

64. medzarola, 2 kom.

Druga pol. 20. st., drvo, metal, zapremnina 50 l. Vis, ZMV 32

65. karatil, 3 kom.

Sredina 20. st., drvo, metal, zapremnina 150, 60, 40 l. Vis, ZMV 33

66. ručna pumpa za polijevanje vinove loze

Druga pol. 20. st., guma, bakreni lim, zapremnina 16 l. Vis, ZMV 37

67. ručna pokretna pumpa

Druga pol. 20. st., drvo, željezo, bronca, vel. 130 x 160 cm. Vis, ZMV 44

68. baja

Prva pol. 20. st., drvo, metal, zapremnina 10 hl. Vis, ZMV 47

69. portela

Prva pol. 20. st., drvo, metal, vel. 21 x 35 cm. Vis, ZMV 50

70. granel

Prva pol. 20. st., metal, promjer 120 cm. Vis, ZMV 54

71. kanela

Prva pol. 20. st., drvo, duljina 27 cm. Vis, ZMV 58

72. šešula

Prva pol. 20. st., drvo, vel. 36 x 17 cm. Vis, ZMV 64

73. dizva (dizica), 2 kom.

Prva pol. 20. st., drvo, metal, zapremnina 3,5 l. Vis, ZMV 65

74. likva

Prva pol. 20. st., drvo, metal, zapremnina 5 l, duljina štapa 200 cm. Vis, ZMV 66

75. grotao

Prva pol. 20. st., drvo, metal, zapremnina 20 l. Vis, ZMV 67

76. lakomica

Prva pol. 20. st., metal, drvo, zapremnina 30 l. Vis, ZMV 68

77. ručna pumpa za sumporavanje

Druga pol. 20. st., lim, guma, zapremnina 5 kg. Vis, ZMV 70

78. vinska preša

Kraj 19. st., drvo, metal, konoplja, zapremnina 6 hl. Vis, ZMV 71

79. drveni bat

Prva pol. 20. st., drvo, duljina 31 cm. Vis, ZMV 49

80. šegac

Prva pol. 20. st., drvo, metal, duljina 125 cm. Vis, ZMV 41

81. brodograđevna pila

Prva pol. 20. st., drvo, čelik, duljina 100 cm. Vis, ZMV 46

82. šiber

Prva pol. 20. st., drvo, duljina 100 cm. Vis, ZMV 63

83. blanja stolarska, 9 kom.

Prva pol. 20. st., drvo, metal, vel. 24 x 3,5 cm; 24 x 4,5 cm; 24 x 5 cm; 24 x 3,5 cm; 25 x 3,5 cm; 25 x 4 cm; 25 x 4,5 cm; 25 x 3,5 cm; 68 x 6 cm. Memorijalni muzej Vis (Vis, MM) 1461

84. tesla, 2 kom.

Prva pol. 20. st., drvo, čelik, duljina 30, 38 cm. Vis, MM 1462

85. brodograđevni bat

Prva pol. 20. st., drvo, duljina 28 cm. Vis, MM 1463

86. rašpa za drvo

Prva pol. 20. st., čelik, duljina 23 cm. Vis, MM 1464

87. pila

Prva pol. 20. st., drvo, metal, duljina 28 cm. Vis, MM 1465

88. pila (testera)

Drvo, željezo, vel. 68 x 33 cm. Vis, MM 1466

89. dljeto za drvo

Prva pol. 20. st., metal, vel. 13 x 3,5 cm. Vis, MM 1467

90. svrdlo za drvo, 7 kom.

Prva pol. 20. st., duljina 65, 41, 38, 33, 30, 26 i 18 cm. Vis, MM 1468

91. dizalica

Prva pol. 20. st., drvo, metal, konoplja, vel. 40 x 48 cm. Vis, MM 1469

92. acetilenska svjetiljka (garbura)

Prva pol. 20. st., metal, visina 35 cm. Vis, ZMV 42

93. trinoge

Prva pol. 20. st., metal, promjer 35 cm, visina 20 cm. Vis, ZMV 48

94. potkova, 3 kom.

Prva pol. 20. st., metal, visina 9,5, 10 i 12 cm. Vis, ZMV 51

95. giza

Prva pol. 20. st., drvo, metal, zapremnina 20 l. Vis, ZMV 52

96. trinoge

Prva pol. 20. st., metal, visina 15 cm. Vis, ZMV 53

97. kosa

Prva pol. 20. st., metal, duljina 72 cm. Vis, ZMV 56

98. klijesta

Prva pol. 20. st., metal, duljina 19 cm. Vis, ZMV 56

99. kosir

Prva pol. 20. st., metal, duljina 28 cm. Vis, ZMV 56

100. puntarijol

Prva pol. 20. st., metal, duljina 37 cm. Vis, ZMV 56

101. sjekira

Prva pol. 20. st., drvo, metal, duljina 55 cm. Vis, ZMV 56

102. vile

Prva pol. 20. st., metal, duljina 40 cm. Vis, ZMV 56

103. potkova

Prva pol. 20. st., metal, duljina 12 cm. Vis, ZMV 56

104. prebacivač žeravice

Prva pol. 20. st., drvo, metal, vel. 13 x 10 cm. Vis, ZMV 56

105. kolo za poljska kola, 2 kom.

Druga pol. 20. st., drvo, metal, promjer 80 cm. Vis, ZMV 30

106. samar

Druga pol. 20. st., drvo, konoplja, vel. 63 x 57 x 50 cm. Vis, ZMV 36

107. poljska kola

Prva pol. 20. st., drvo, metal, duljina 300 cm. Vis, ZMV 43